പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 3 (സ്വർഗഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 33

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച-

വാരാണസ്യാശ്ച മാഹാത്മ്യം സംക്ഷേപാത്കഥിതം ത്വയാ .

വിസ്തരേണ മുനേ ബ്രൂഹി തദാ പ്രീണാതി മേ മനഃ 1.

നാരദ ഉവാച-.

അത്രേതിഹാസം വക്ഷ്യാമി വാരാണസ്യാ ഗുണാശ്രയമ് .

യസ്യ ശ്രവണമാത്രേണ മുച്യതേ ബ്രഹ്മഹത്യയാ 2.

മേരുശൃംഗേ പുരാ ദേവമീശാനം ത്രിപുരദ്വിഷമ് .

ദേവാസനഗതാ ദേവീ മഹാദേവമപൃച്ഛത 3.

ദേവ്യുവാച-.

ദേവദേവ മഹാദേവ ഭക്താനാമാർതിനാശന .

കഥം ത്വാം പുരുഷോ ദേവമചിരാദേവ പശ്യതി 4.

സാംഖ്യയോഗസ്തഥാ ധ്യാനം കർമയോഗോഽഥ വൈദികഃ .

ആയാസബഹുലാ ലോകേ യാനി ചാന്യാനി ശംകര 5.

യേന വിശ്രാംതചിത്താനാം യോഗിനാം കർമിണാമപി .

ദൃശ്യോ ഹി ഭഗവാൻസൂക്ഷ്മഃ സർവേഷാമഥ ദേഹിനാമ് 6.

ഏതദ്ഗുഹ്യതമം ജ്ഞാനം ഗൂഢം ശക്രാദിസേവിതമ് .

ഹിതായ സർവഭൂതാനാം ബ്രൂഹി കാമാഗ്നിനാശനമ് 7.

ഈശ്വര ഉവാച-.

അവാച്യമത്ര വിജ്ഞാനം ജ്ഞാനമജ്ഞൈർബഹിഷ്കൃതമ് .

വക്ഷ്യേ തവ യഥാതത്ത്വം യദുക്തം പരമർഷിഭിഃ 8.

പരം ഗുഹ്യതമം ക്ഷേത്രം മമ വാരാണസീ പുരീ .

സർവേഷാമേവ ഭൂതാനാം സംസാരാർണവതാരിണീ 9.

തത്ര ഭക്ത്യാ മഹാദേവി മദീയം വ്രതമാസ്ഥിതാഃ .

നിവസംതി മഹാത്മാനഃ പരം നിയമമാസ്ഥിതാഃ 10.

ഉത്തമം സർവതീർഥാനാം സ്ഥാനാനാമുത്തമം ച യത് .

ജ്ഞാനാനാമുത്തമം ജ്ഞാനമവിമുക്തം പരം മമ 11.

സ്ഥാനാംതര പവിത്രാണി തീർഥാന്യായതനാനി ച .

ശ്മശാനസംസ്ഥിതാന്യേവ ദിവ്യഭൂമിഗതാനി ച 12.

ഭൂർലോകേ നൈവ സംലഗ്നമംതരിക്ഷേ മമാലയമ് .

അമുക്താസ്തത്ര പശ്യംതി മുക്താഃ പശ്യംതി ചേതസാ 13.

ശ്മശാനമേതദ്വിഖ്യാതമവിമുക്തമിതി ശ്രുതമ് .

കാലോ ഭൂത്വാ ജഗദിദം സംഹരാമ്യത്ര സുംദരി 14.

ദേവീദം സർവഗുഹ്യാനാം സ്ഥാനം പ്രിയതരം മമ .

മദ്ഭക്താസ്തത്ര ഗച്ഛംതി മാമേവ പ്രവിശംതി ച 15.

ദത്തം ജപ്തം ഹുതം ചേഷ്ടം തപസ്തപ്തം കൃതം ച യത് .

ധ്യാനമധ്യയനം ജ്ഞാനം സർവം തത്രാക്ഷയം ഭവേത് 16.

ജന്മാംതരസഹസ്രേഷു യത്പാപം പൂർവസംചിതമ് .

അവിമുക്തം പ്രവിഷ്ടസ്യ തത്സർവം വ്രജതി ക്ഷയമ് 17.

ബ്രാഹ്മണാഃ ക്ഷത്രിയാ വൈശ്യാഃ ശൂദ്രാശ്ച വർണസംകരാഃ .

സ്ത്രിയോ മ്ലേച്ഛാശ്ച യേ ചാന്യേ സംകീർണാഃ പാപയോനയഃ 18.

കീടാഃ പിപീലികാശ്ചൈവ യേ ചാന്യേ മൃഗപക്ഷിണഃ .

കാലേന നിധനം പ്രാപ്താ അവിമുക്തേ വരാനനേ 19.

ചംദ്രാർദ്ധമൗലയസ്ത്ര്യക്ഷാ മഹാവൃഷഭവാഹനാഃ .

ശിവേ മമ പുരേ ദേവി ജായംതേ തത്ര മാനവാഃ 20.

നാവിമുക്തേ മൃതഃ കശ്ചിന്നരകം യാതി കിൽബിഷീ .

ഈശ്വരാനുഗൃഹീതാ ഹി സർവേ യാംതി പരാം ഗതിമ് 21.

മോക്ഷം സുദുർല്ലഭം മത്വാ സംസാരം ചാതിഭീഷണമ് .

അശ്മനാ ചരണൗ ഭംക്ത്വാ വാരാണസ്യാം വസേന്നരഃ 22.

ദുർല്ലഭാ തപസാ ചാപി മൃതസ്യ പരമേശ്വരി .

യത്ര തത്ര വിപന്നസ്യ ഗതിഃ സംസാരമോക്ഷണീ 23.

പ്രസാദാജ്ജായതേ സമ്യക്മമ ശൈലേംദ്രനംദിനി .

അപ്രവൃദ്ധാ ന പശ്യംതി മമ മായാവിമോഹിതാഃ 24.

വിണ്മൂത്രരേതസാം മധ്യേ തേ വസംതി പുനഃ പുനഃ .

ഹന്യമാനോഽപി യോ വിദ്വാന്വസേദ്വിഘ്നശതൈരപി 25.

സ യാതി പരമം സ്ഥാനം യത്ര ഗത്വാ ന ശോചതി .

ജന്മമൃത്യുജരാമുക്തം പരം യാംതി ശിവാലയമ് 26.

അപുനർമരണാനാം ഹി സാ ഗതിർമോക്ഷകാംക്ഷിണാമ് .

യാം പ്രാപ്യ കൃതകൃത്യഃ സ്യാദിതി മന്യംതി പംഡിതാഃ 27.

ന ദാനൈർന തപോഭിശ്ച ന യജ്ഞൈർനാപി വിദ്യയാ .

പ്രാപ്യതേ ഗതിരുത്കൃഷ്ടാ യാവിമുക്തേ തു ലഭ്യതേ 28.

നാനാവർണാ വിവർണാശ്ച ചാംഡാലാദ്യാ ജുഗുപ്സിതാഃ .

കിൽബിഷൈഃ പൂർണദേഹാശ്ച വിശിഷ്ടൈഃ പാതകൈസ്തഥാ 29.

ഭേഷജം പരമം തേഷാമവിമുക്തം വിദുർബുധാഃ .

അവിമുക്തം പരം ജ്ഞാനമവിമുക്തം പരം പദമ് 30.

അവിമുക്തം പരം തത്ത്വമവിമുക്തം പരം ശിവമ് .

കൃത്വാ വൈ നൈഷ്ഠികീം ദീക്ഷാമവിമുക്തേ വസംതി യേ 31.

തേഷാം തത്പരമം ജ്ഞാനം ദദാമ്യംതേ പരം പദമ് .

പ്രയാഗം നൈമിഷാരണ്യം ശ്രീശൈലോഽഥ മഹാബലമ് 32.

കേദാരം ഭദ്രകർണം തു ഗയാ പുഷ്കരമേവ ച .

കുരുക്ഷേത്രം ഭദ്രകോടിർനർമദാമ്രാതകേശ്വരീ 33.

ശാലഗ്രാമം ച കുബ്ജാമ്രം കോകാമുഖമനുത്തമമ് .

പ്രഭാസം വിജയേശാനം ഗോകർണം ഭദ്രകർണകമ് 34.

ഏതാനി പുണ്യസ്ഥാനാനി ത്രൈലോക്യേ വിശ്രുതാനി ഹ .

ന യാസ്യംതി പരം തത്ത്വം വാരാണസ്യാം യഥാ മൃതാഃ 35.

വാരാണസ്യാം വിശേഷേണ ഗംഗാ ത്രിപഥഗാമിനീ .

പ്രവിഷ്ടാ നാശയേത്പാപം ജന്മാംതരശതൈഃ കൃതമ് 36.

അന്യത്ര സുലഭാ ഗംഗാ ശ്രാദ്ധം ദാനം തപോ ജപഃ .

വ്രതാനി സർവമേവൈതദ്വാരാണസ്യാം സുദുർല്ലഭമ് 37.

ജപേച്ച ജുഹുയാന്നിത്യം ദദാത്യർചയതേ്മരാൻ .

വായുഭക്ഷശ്ച സതതം വാരാണസ്യാം സ്ഥിതോ നരഃ 38.

യദി പാപോ യദി ശഠോ യദി വാ ധാർമികോ നരഃ .

വാരാണസീം സമാസാദ്യ പുനാതി സകലം കുലമ് 39.

വാരാണസ്യാം യേ്ർചയംതി മഹാദേവം സ്തുവംതി വൈ .

സർവപാപവിനിർമുക്താസ്തേ വിജ്ഞേയാ ഗണേശ്വരാഃ 40.

അന്യത്ര യോഗജ്ഞാനാഭ്യാം സംന്യാസാദഥവാന്യതഃ .

പ്രാപ്യതേ തത്പരം സ്ഥാനം സഹസ്രേണൈവ ജന്മനാമ് 41.

യേ ഭക്താ ദേവദേവേശി വാരാണസ്യാം വസംതി വൈ .

തേ വിംദംതി പരം മോക്ഷമേകേനൈവ തു ജന്മനാ 42.

യത്ര യോഗസ്തഥാ ജ്ഞാനം മുക്തിരേകേന ജന്മനാ .

അവിമുക്തം തദാസാദ്യ നാന്യദിച്ഛേത്തപോവനമ് 43.

യതോ മയാ്വിമുക്തം തദവിമുക്തം തതഃ സ്മൃതമ് .

തദേവ ഗുഹ്യം ഗുഹ്യാനാമേതദ്വിജ്ഞാനമുച്യതേ 44.

ജ്ഞാനാജ്ഞാനാഭിനിഷ്ഠാനാം പരമാനംദമിച്ഛതാമ് .

യാഗതിർവിദിതാ സുഭ്രൂഃ സാവിമുക്തേ മൃതസ്യ തു 45.

യാനി ചൈവാവിമുക്തസ്യ ദേഹേ ദൃഷ്ടാനി കൃത്സ്നശഃ .

പുരീ വാരാണസീ തേഭ്യഃ സ്ഥാനേഭ്യോ്പ്യധികാ ശുഭാ 46.

യത്ര സാക്ഷാന്മഹാദേവോ ദേഹാംതേ സ്വയമീശ്വരഃ .
വ്യാചഷ്ടേ താരകം ബ്രഹ്മ തത്രൈവ ഹ്യവിമുക്തയേ 47.
യത്തത്പരതരം തത്ത്വമവിമുക്തമിതി ശ്രുതമ് .
ഏകേന ജന്മനാ ദേവി വാരാണസ്യാം തദാപ്നുയാത് 48.
ഭ്രൂമധ്യേ നാഭിമധ്യേ ച ഹൃദയേ ചൈവ മൂർധനി .
യഥാവിമുക്തമാദിത്യേ വാരാണസ്യാം വ്യവസ്ഥിതമ് 49.
വരണായാസ്തഥാ ചാസ്യാ മധ്യേ വാരാണസീപുരീ .
തത്രൈവ സംസ്ഥിതം തത്ത്വം നിത്യമേവംവിമുക്തകമ് 50.
വാരാണസ്യാഃ പരം സ്ഥാനം ന ഭൂതം ന ഭവിഷ്യതി .
യത്ര നാരായണോ ദേവോ മഹാദേവോ ദിവീശ്വരഃ 51.
തത്ര ദേവാഃ സഗംധർവാഃ സയക്ഷോരഗരാക്ഷസാഃ .
ഉപാസതേ യം സതതം ദേവദേവഃ പിതാമഹഃ 52.
മഹാപാതകിനോ ദേവി യേ തേഭ്യഃ പാപകൃത്തമാഃ .
വാരാണസീം സമാസാദ്യ തേ യാംതി പരമാം ഗതിമ് 53.
തസ്മാന്മുമുക്ഷുർനിയതോ വസേദ്വൈ മരണാംതകമ് .
വാരാണസ്യാം മഹാദേവാജ്ജ്ഞാനം ലബ്ധ്വാ വിമുച്യതേ 54.
കിംതു വിഘ്നാ ഭവിഷ്യംതി പാപോപഹതചേതസഃ .
തതോ നൈവാചരേത്പാപം കായേന മനസാ ഗിരാ 55.
ഏതദ്രഹസ്യം ദേവാനാം പുരാണാനാം ച സുവ്രതേ .
അവിമുക്താശ്രയം ജ്ഞാനം ന കശ്ചിദ്വേത്തി തത്ത്വതഃ 56.
നാരദ ഉവാച-.
ദേവതാനാമൃഷീണാം ച ശൃണ്വതാം പരമേഷ്ഠിനാമ് .
ദേവദേവേന കഥിതം സർവപാപവിനാശനമ് 57.
യഥാനാരായണഃ ശ്രേഷ്ഠോ ദേവാനാം പുരുഷോത്തമഃ .
യഥേശ്വരാണാം ഗിരിശഃ സ്ഥാനാനാമേതദുത്തമമ് 58.
യൈഃ സമാരാധിതോ രുദ്രഃ പൂർവസ്മിന്നേകജന്മനി .

തേ വിദംതി പരം ക്ഷേത്രമവിമുക്തം ശിവാലയമ് 59.

കലികല്മഷസംഭൂതാ യേഷാമുപഹൃതാ മതിഃ .

ന തേഷാം വേദിതും ശക്യം സ്ഥാനം തത്പരമേഷ്ഠിനഃ 60.

യേ സ്മരംതി സദാ കാലം വദംതി ച പുരീമിമാമ് .

തേഷാം വിനശ്യതി ക്ഷിപ്രമിഹാമുത്ര ച പാതകമ് 61.

യാനി ചേഹ പ്രകുർവംതി പാതകാനി കൃതാലയാഃ .

നാശയേത്താനി സർവാണി ദേവഃ കാലതനുഃ ശിവഃ 62.

ആഗച്ഛേത്തദിദം സ്ഥാനം സേവിതം മോക്ഷകാംക്ഷിഭിഃ .

മൃതാനാം ച പുനർജന്മ ന ഭൂയോ ഭവസാഗരേ 63.

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന വാരാണസ്യാം വസേന്നരഃ .

യോഗീ വാപ്യഥവായോഗീ പാപീ വാ പുണ്യകൃത്തമഃ 64.

ന ലോകവചനാത്പിത്രോർന ചൈവ ഗുരുവാദതഃ .

മതിർന ക്രമണീയാ സ്യാദവിമുക്തഗതിം പ്രതി 65.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ സ്വർഗഖംഡേ ത്രയസ്ത്രിംശോഽധ്യായഃ 33.
